

Sisältö

Vuosikertomus 2018.....	2
Yhdistyksen tarkoitus.....	2
Yhdistyksen toiminta.....	3
Yhdistyksen yhteistyö muiden järjestöjen kanssa.....	3
Yhdistyksen tarkoitus, toiminta sekä yhteistyö vuonna 2018.....	4
Lapsenhuolto- ja tapaamisoikeuslain uudistaminen.....	5
Vertaistuki (VERTU).....	6
ILAn paikallisosastot.....	7
Helsinki.....	7
Kajaani.....	7
Kotka/ Kymenlaakso.....	7
Oulu.....	7
Porvoon seutu ja ruotsinkieliset alueet.....	7
Tampere/ Pirkanmaa.....	7
Tapahtumat 2018.....	8
Vieraannuttamisen vastainen päivä.....	8
Lapsenhuoltolaki ja vieraannuttaminen seminaari.....	8
Lapsenhuoltolaki uudistuu -kansainvälinen seminaari (live-lähetys).....	8
Tietoa jäsenkunnasta.....	10
Hallituksen kokoonpano ja terveiset.....	10
Luottamustoimet muissa elimissä.....	11
Taloudellinen katsaus.....	11

Lapinlahdentie 1
Helsinki
Y-tunnus: 2597624-5

9.2.2019

2(11)

Vuosikertomus 2018

Yhdistyksen tarkoitus

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää lasten oikeuksia molempiin vanhempiin vanhempien eron jälkeen. Yhdistys puolustaa toiminnassaan lapsen perustuslaillista oikeutta siihen, että hänen vanhempansa ovat yhdenvertaisia lain edessä: vanhempien on käytännössä oltava yhdenvertaisia oikeudenkäynneissä ja viranomaismenettelyissä. Yhdistys tähtää yhdenvertaisuuteen lasten vanhempien välillä eroasioissa.

Yhdistyksen tarkoituksena on purkaa sekä asenteiden että toiminnan tasolla vallitseva lasten oikeuksiin erotilanteissa kohdistuva isien ja äitien epätasa-arvo Suomessa. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että yhdistys pyrkii poistamaan sen epäkohdan, että lapset määrätään joko sosiaalitoimistossa tehdyllä sopimuksella tai tuomioistuimen päätöksellä asumaan äitinsä luo sellaisissakin tilanteissa, joissa lapsen etu olisi asua isänsä kanssa tai vuorotelle vanhempiensa luona.

Edelleen yhdistyksen tarkoituksena on puolustaa lasten etua ja oikeutta molempiin vanhempiin erityisesti sellaisissa tilanteissa, joissa toinen vanhempi pyrkii usein viranomaisten ja tuomioistuimen tuella - vieraannuttamaan tai eristämään lapsen tämän toisesta vanhemmasta, yleensä lapsen isästä. Yhdistys ei hyväksy myöskään sitä, että isät pyrkisivät vieraannuttamaan tai eristämään lapset toisesta vanhemmastaan.

Yhdistys korostaa toiminnassaan molempien vanhempien vastuuta myötävaikuttaa siihen, että lapsilla säilyvät mahdollisimman hyvät suhteet molempiin vanhempiin. Yhdistys pyrkii järjestämään eronneiden isien matalan kynnyksen tukitoimintaa, jonka tavoitteena on tukea eronneen isän mahdollisuuksia toimia edelleen lastensa isänä ja huoltajana. Yhdistys tähtää toiminnassaan siihen, että koko yhteiskunnan asenteet, arvot ja toimintatavat muuttuvat yhdenvertaisen vanhemmuuden suuntaan.

Lapinlahdentie 1
Helsinki
Y-tunnus: 2597624-5

9.2.2019

3(11)

Yhdistyksen toiminta

Yhdistyksen pääasiallinen toimintamuoto on erotilanteisiin joutuneiden lasten ja näiden isien edunvalvonta. Edunvalvonnassa yhdistys keskittyy sekä lainsäädännöllisten uudistusten, että lain soveltamiseen ja sen käyttöön liittyvien muutosten aikaansaamiseen.

Edunvalvonnan toteuttaminen:

1. Yhdistys vaikuttaa poliittisiin päätöksentekijöihin, viranomaisohjeistuksia laatiin virkamiehiin sekä lainsäädännön valmistelijoihin.
2. Yhdistys tiedottaa ja välittää informaatiota tiedotusvälineille lasten epäoikeudenmukaisesta kohtelusta tuomioistuimissa sekä viranomaisten puolueellisesta ja lainvastaisesta toiminnasta erovanhempien lasten asioissa.
3. Yhdistys järjestää koulutustilaisuuksia, joissa vanhemmat, joiden lapset ovat joutuneet tuomioistuinten ja viranomaisten mielivallan kohteeksi, saavat valmiuksia omalle taistelulle lastensa oikeudesta molempiin vanhempiin,
4. Yhdistys tuottaa tietoa ja ohjeita yksittäisten vanhempien ja yhdistysten käyttöön. Yhdistys tapaa ja informoi viranomaisia ja muita relevantteja tahoja sekä antaa lausuntoja.
5. Yhdistys pyrkii saamaan edustuksen erilaisiin työryhmiin, jotka valmistelevat lakeja, säädöksiä sekä ohjeita koskien lapsien oikeuksia ja asemaa.

Yhdistys toimii myös verkostona, jossa erotilanteisiin joutuneiden lasten isät voivat vaihtaa kokemuksiaan. Toimintansa tukemiseksi yhdistys hakee avustuksia, kerää jäsenmaksuja sekä ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja.

Yhdistyksen yhteistyö muiden järjestöjen kanssa

Yhdistys voi liittyä jäseneksi sellaisiin sitoutumattomiin järjestöihin, joihin kuulumisen edistää yhdistyksen tarkoituksen toteutumista. Yhdistys voi harjoittaa yhteistyötä sellaisten järjestöjen kanssa, jotka edistävät yhdistyksen tavoitteita.

Lapinlahdentie 1
Helsinki
Y-tunnus: 2597624-5

9.2.2019

4(11)

Yhdistyksen tarkoitus, toiminta sekä yhteistyö vuonna 2018

Yhdistyksen toimikautta 2018 leimasi suurelta osin valtioneuvoston esitys uudesta lapsenhuolto- ja tapaamisoikeuslaista. Yhdistyksenä pyrimme vaikuttamaan siihen mahdollisimman paljon. Olimme aiemmin olleet mukana lakiuudistuksen seurantaryhmässä sekä annoimme kolme (3) kirjallista lausuntoa hallituksen lakiesityksestä joista yksi vuonna 2018.

Olimme yhtenä järjestönä asiantuntijakuultavana lakivaliokunnassa. Meitä edusti paikalla Pekka Pere. Huoltoriitojen vähentämiseksi esitimme seuraavia toimia:

- Vieraannuttamisen määrittely, kirjaus lakiin ja tunnistamisohjeet
- Vuoroasuminen aina lähtökohdaksi kirjattava lakiin
- Uhkasakko kaikkiin sopimuksiin koskemaan myös huoltokiusaamista
- Tapaamisen sijaan luonaolosopimus
- Olosuhdeselvityksen kirjausten standardointi.

Tapasimme puheenjohtajan ja tiedottajan toimesta henkilökohtaisesti seitsemän (7) lakivaliokunnan jäsentä, järjestimme kaksi seminaaria, jotka suunnattiin lakivaliokunnalle sekä kansanedustajille, välitimme kirjallista tutkimustietoa aktiivisesti lakivaliokunnalle (kymmeniä), viranomaisille sekä kansanedustajille, kirjoitimme sekä annoimme haastatteluja lehtiin (9 kpl) sekä otimme aktiivisesti kantaa käynnissä olevaan lakiuudistukseen. Olimme aktiivisesti yhteydessä lakiuudistusta valmisteleviin virkamiehiin ja oikeusministeriin.

VERTU-toiminta tulee vahvistumaan vuonna 2019, kun STEA myönsi avustuksen kokopäiväiselle työntekijälle koko vuodelle, kun työntekijä on aiemmin ollut osa-aikainen. Haimme myös avustusta koko päiväiselle toiminnanjohtajalle, mutta avustusta emme onnistuneet saamaan.

Muita huomioitavia asioita.

- Lähdimme mukaan pohjoismaiseen yhteistyöhön muiden isäjärjestöjen kanssa. Tavoitteena on yhdistää voimat sekä jakaa tietoa toimijoiden välillä.
- Pekka Pere osallistui Tukholmassa vieraannuttamistutkijoiden PASG seminaariin ILA:n edustajana 24.-25.8.2018. Saimme paljon uutta tietoa ja kontakteja
- Kesän ja syksyn aikana saimme yhteistyössä mediaopiskelijoiden kanssa tehtyä asiaohjelman ”Isät lasten asialla – vieraannuttamista vastaan”.

Lapsenhuolto- ja tapaamisoikeuslain uudistaminen

Toimme voimakkaasti esille tutkimustietoa liittyen vieraannuttamiseen ja sen haitallisuudesta lapsen hyvinvoinnille ja kehitykselle. Toimme myöskin voimakkaasti esille tutkimustietoa tasapuolisen vuoroasumisen hyvistä vaikutuksista lapsen hyvinvointiin ja kehitykseen.

Luotimme tutkimustiedon ratkaisevaan rooliin, kun uutta lapsenhuoltolakia työstettiin.

Toimme myös esimerkkejä muista maista, kuten Italia, jossa samaan aikaan uudistetaan lapsenhuoltolakia. Italian hallituksen luonnos uudeksi lapsenhuoltolaiksi: huoltajuus voidaan vaihtaa vanhemman syyllistyessä vieraannuttamiseen, pienetkin lapset asuvat puoliksi isällä ja äidillä, ja molemmat vanhemmat vastaavat lapsen kuluista, tosin varakkaampi vanhempi enemmän, mutta ei suoraan toisen vanhemman tilille. Välitimme myös tietoa Tanskan tilanteesta: siellä parlamentti äänesti äänin 109-0 esityksen puolesta. Alkaen 1.4.2019 Tanskassa lapsella voi olla eron jälkeen kaksi kotiosoitetta, tuet maksetaan molempiin osoitteisiin ja lapsiasioita tulee jatkossa käsittelemään erityinen perheoikeus.

Kun katselee lakivaliokunnan sekä sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintöjä ja lausuntoja, on vaikea ymmärtää miksi empiirinen laaja tutkimusaineisto sivuutettiin. Kuultaviksi oli pyydetty henkilöitä, kuten tuomareita, jotka ovat tyytyväisiä nykyiseen käytäntöön, sekä teoretikkoja, jotka itsepäisesti perustavat mielipiteensä mm. kiintymyssuhdeteoriaan, vaikka laaja empiirinen tutkimustieto tämän kumoaa ainakin ensisijaisen kiintymyssuhteen osalta. Hienoa kuitenkin, että meidät pyydettiin lakivaliokuntaan kuultavaksi, mutta lakiuudistus oli meille pettymys ja riittämätön, mutta työmme jatkuu paremman lainsäädännön aikaansaamiseksi.

Vertaistuki (VERTU)

Vuosi 2018 oli kolmevuotisen ”VERTU - Vertaistukitoiminta vanhemmille, jotka ovat eron vuoksi vaarassa menettää toimivan yhteyden lapseensa” -hankkeen kolmas vuosi. VERTU-toiminta on ensisijassa puhelimitse tarjottava palvelumuoto, johon voi olla yhteydessä mihin vuorokaudenaikaan tahansa.

Toimintavuotta varten haettiin STEA:lta lisärahoitusta, jotta vertaistukitoimintaa olisi voitu toteuttaa laajennetussa muodossa, mutta sitä ei saatu. Näin ollen toimintaa pyöritettiin hankkeelle myönnetyn 30 000 €/vuosi budjetin puitteissa. Käytännössä tämä tarkoitti vajaata puolipäiväisen työntekijän työpanosta hankkeelle läpi vuoden.

Keväällä 2018 VERTU-hankkeesta laadittiin STEA:lle väliraportti, josta saadun palautteen perusteella tehtiin päätös, että hankkeelle haetaan yhden vuoden mittaista jatkohanketta kahden kokopäiväisen työntekijän palkkaamiseksi. Joulukuun alussa tuli STEA:lta esitys, jonka mukaan vuodelle 2019 se esittää rahoitusta (59 500€), joka mahdollistaa yhden kokopäivätyöntekijän palkkaamisen koko vuodeksi.

Yhteydenottomäärät kasvussa

Huolimatta siitä, että VERTU-palvelun näkyvyys ei vuoden aikana ollut optimaalista, kasvoi yhteydenottojen määrä aiempiin hankevuosiin nähden. Vuonna 2018 yhteydenottoja oli kaikkiaan 689 kpl, kun niitä kahtena edellisellä vuonna oli 454 (2017) ja 130 (2016). Osaltaan kasvuun lie-
nee ollut vaikuttamassa lapsenhuoltolain uudistuksen takia palvelun teeman esilläolo valtamediassa.

Muuta

Muutamia toimintaan liittyviä uudistuksia 2018:

- Vuoden aikana vertaistukipäivystyksessä siirryttiin kaksipäiväisiin päivystysvuoroihin aiempien kolmen tai neljän päivän sijaan. Toive lyhyemmistä päivystysvuoroista ilmeni päivystäjille suunnatusta kyselystä.
- Työnohjausta vertaistukijoille tarjottiin virtuaalisesti, kuten aiemminkin, mutta toteutettiin 2018 Suomen mielenterveysseuran luoman vapaaehtoistyön työnohjauksen mallin mukaisesti.
- Perheoikeuteen erikoistuneille asianajajille suunnatusta kyselystä toteutettiin kolmas kierros. Saatujen vastausten perusteella on mahdollista aiempaa paremmin tarjota yhteydenottajille vaihtoehtoja asiantuntevista omalla alueella toimivista asianajajista.
- VERTU-palvelu ja ILA palveluntuottajana kytkeytyi mukaan paikallisiin LAPE-hankkeisiin Espoossa, Helsingissä, Vantaalla ja Kainuussa tehtyjen yhteistyösopimusten mukaisesti. Kolmessa ensin mainitussa osallistumalla konkreettisesti uuden toimintamuodon,

Lapinlahdentie 1
Helsinki
Y-tunnus: 2597624-5

9.2.2019

7(11)

eron ensiapupisteiden, päivystystoimintaan. Kainuussa olemalla mukana vastaavan palvelun kehittämistiimissä.

Myös monet hallituksen jäsenet antoivat vertaistukea ja neuvoja henkilökohtaisesti.

ILAn paikallisosastot

Paikallisosastojen määrä pysyi ennallaan, mutta halukkuutta perustaa paikallisosasto löytyy myös Turusta sekä Kuopiosta. Jatkamme näiden paikkakuntien kanssa neuvotteluja. Haluamme erityisesti huomioida paikallisosastojen arvokkaan työn ja kiittää heitä siitä. Heidän kauttaan moni vanhempi on saanut paljon tukea vaikeaan tilanteeseen. Olemme pahoillamme, että lapsenhuoltolain uudistuksen vuoksi hallituksena emme ehtineet paremmin huomioimaan paikallisyhdistyksiä ja olisi syytä jatkossa miettiä miten tiivistäisimme ja huomioisimme paremmin paikallisyhdistysten arvokasta työtä.

Helsinki

Toiminnanjohtaja Jukka Lampinen

Kajaani

Toiminnanjohtaja Jyrki Pesonen

Kotka/ Kymenlaakso

Toiminnanjohtaja Juha Kauppila

Oulu

Toiminnanjohtaja Mika Seppänen

Porvoo seutu ja ruotsinkieliset alueet

Toiminnanjohtaja Johan Hurmerinta

Tampere/ Pirkanmaa

Toiminnanjohtaja Mikko Heino

Lapinlahdentie 1
Helsinki
Y-tunnus: 2597624-5

9.2.2019

8(11)

Tapahtumat 2018

Järjestimme kolme (3) tapahtumaa vuonna 2018.

Vieraannuttamisen vastainen päivä

Paikka: Narinkkatori
Aika: 25.4.2018

Hallituksella oli haasteellinen tehtävä järjestää tapahtuma, koska aikaa oli vain reilu viikko. Aikahaasteesta huolimatta onnistuimme järjestämään hyvän tapahtuman. Paikalle saimme puhujiksi Petrin ja Pekan lisäksi Kari Uotilan (kansanedustaja, vas), Hanna Heinosen (toiminnanjohtaja, LSKL), Tarja Räisäsen/ Markku Virtasen (toiminnanjohtaja, Kaapatut lapset ry), Pauli Kiurun (kansanedustaja, kok), Tuomas Kurttilan (lapsiasiainvaltuutettu), Sari Raassinan (kansanedustaja, tasa-arvoasioiden neuvottelukunnan pj).

Tapahtuman taltiointi löytyy ILAn omalta YouTube-kanavalta.

Lapsenhuoltolaki ja vieraannuttaminen seminaari

Paikka: Pikkuparlamentin kansalaisinfo
Aika: 20.6.2018

Kutsuimme seminaariin lakivaliokunnan jäsenet, viranomaisia sekä kansanedustajia. Puhujina seminaarissamme Petrin ja Pekan lisäksi Jari Sinkkonen (lastenpsykiatri) sekä Tapio Koivula (kansainvälisen oikeustieteen tupla maisteri)

Tapahtuman taltiointi löytyy ILA:n omalta YouTube-kanavalta.

Lapsenhuoltolaki uudistuu -kansainvälinen seminaari (live-lähetys)

Paikka: Pikkuparlamentin kansalaisinfo
Aika: 15.11.2018

Kutsuimme seminaariin lakivaliokunnan jäsenet, viranomaisia, järjestötoimijoita sekä kansanedustajia. Puhujina seminaarissamme olivat PhD Malin Bergström (Karoliininen instituutti, johtavia vuoroasumisen tutkijoita), PhD Hanna-Riikka Linnavuori (vuoroasumisen tutkija), professori Edward Kruk (johtavia vuoroasumisen sekä vieraannuttamisen tutkijoita).

Lapinlahdentie 1
Helsinki
Y-tunnus: 2597624-5

9.2.2019

9(11)

Pyysimme puhujaksi myös Emilia Kumpusalon, mutta ajanpuutteen sekä sairastumisen vuoksi hänen puheensa jäi pitämättä (tehnyt pro gradun huoltokiusaamisesta).

Myös media kiinnostui tapahtumasta ja STT teki uutisen aiheesta.

Tapahtuman taltiointi löytyy ILA:n omalta YouTube-kanavalta.

Estääkö riittävyys vuoroasumisen? Miten tunnistaa vieraannuttaminen?
Torstaina 15.11.2018 klo 17:00–19.30 — eduskunnan Pikkuparlamenti
Ennakoilmoittautuminen petri.kolmonen@isatlastenasialla.fi

Esitelmöitsijöinä johtavia tutkijoita, jotka seuraavaksi puhujina Euroopan neuvoston pääsihteerin suojelemassa tieteellisessä kongressissa International Conference on Shared Parenting 2018.

**Professori
PhD Edward Kruk**
University of British Columbia. Tutkii ja opettaa perheasioiden sovittelua. Krukin uusin kirja The Equal Parent Presumption tuo esille alati voimistuvaa näkemystä tasavertaisen vanhemmuuden eduista eron jälkeen ja viimeisin tutkimusjulkaisu American Psychological Associationin lehdessä (painossa) Psychological Bulletin tarkastelee vieraannuttamista lasten pahoinpitelynä ja perheväkivaltana. Kruk kertoo, miten vuoroasuminen edesauttaa lasten hyvinvointia myös vanhempien riidellessä ja ehkäisee vieraannuttamista. Saaanut työstään erolasten ja -perheiden hyväksi kuningatar Elisabet II:n korkea-arvoisen kunniamerkin. Puhuejohtaja, International Council on Shared Parenting.

**Tutkija
PhD Malin Bergström**
Lastenpsykologi ja dosentti, Tukholman yliopisto ja Karoliininen instituutti. Tutkijana Karoliinisen instituutin Elvis-projektissa, jossa selvitetään kaikenikäisten lasten hyvinvointia useilla mittareilla eri asumisjärjestelyissä. Tehnyt tiimeineen useita maailmanlaajuisesti merkittäviä ja aineistoitaan n. 150.000 lapsen alkuperäistutkimuksia vuoroasumisesta. Vuoden 2017 tutkimus keskittyi 3–5-vuotiaisiin ja havaitsi pienten lasten voivan parhaiten vuoroasuessaan puoliksi. Vuosien 2013 ja 2015 tutkimukset keskittyivät 12–15-vuotiaisiin samansuuntaisiin tuloksiin. Bergström on tuttu vieras Ruotsin televisiossa ja on julkaissut 2018 uuden kirjan Att skiljas med barn: Föräldrar i två hem. Johtoryhmän jäsen, International Council on Shared Parenting.

Lapinlahdentie 1
Helsinki
Y-tunnus: 2597624-5

9.2.2019

10(11)

Tietoa jäsenkunnasta

Tällä hetkellä jäseniä ja kannatusjäseniä on yhteensä 1151 kpl. Pääasiallisena tiedotuskanavana jäsenten suuntaan on toiminut Facebook-ryhmämme, johtuen ongelmista nykyisen järjestelmän kanssa. Facebook ryhmän tykkääjiä on lähes 10.000. Jouduimme lokakuussa ottamaan foorumin kokonaan pois käytöstä sieltä löytyneiden tietoturvariskien johdosta ja turvataksemme jäsentemme henkilötiedot.

Vuoden 2019 alussa julkaisimme yhdistyksen uudet hienot nettisivut.

Järjestelmäongelmista johtuen meillä oli vaikeuksia lähettää jäsenillemme jäsenkirjeitä. Onnistuimme kuitenkin kiertotietä käyttäen lähettämään jäsenille vuoden aikana neljä jäsenkirjetä sähköpostilla. Pahoittelumme tästä. Toukokuussa aloimme noudattaa EU:n uutta direktiiviä koskien GDPR-tietosuojaa ja lähetimme siitä jäsenkirjeen jäsenillemme.

Lokakuussa aloimme lähettää ensimmäistä kertaa yhdistyksen historiassa jäsenlaskuja jäsenillemme (128 jäsenlaskun maksanutta). Yhdistyksen taloustilanne oli heikko toimikauden alussa ja seminaarien puhujien kulut aiheuttivat painetta lähettää jäsenlaskut jäsenillemme. Saimme kerättyä sen verran jäsenmaksuja, että taloustilanne on tällä hetkellä vakaalla pohjalla.

Hallituksen kokoonpano ja terveiset

Yhdistyksen hallitus kokoonpano valittiin vuosikokouksessa 15.4.2018.

Hallituksen kokoonpano 2018:

Petri Kolmonen, puheenjohtaja
Pauli Tossavainen, varapuheenjohtaja
Pauli Fabian, tiedottaja
Pekka Pere, tutkimusjohtaja
Juha Jauhiainen, rahastonhoitaja
Juha Kauppila, jäsen sihteeri
Kari Rouvinen, jäsen
Juhani Korpela, jäsen
Johan Hurmerinta, jäsen
Juho Eerola, varajäsen

Hallituksella oli päätäntävaltaisia kokouksia 8 kpl vuonna 2018. Niistä kaksi oli sähköpostikokouksia.

Lapinlahdentie 1
Helsinki
Y-tunnus: 2597624-5

9.2.2019

11(11)

Toivon, että seuraava hallitus tulisi ylläpitämään talouskuria, hakemaan avustuksia aktiivisesti sekä kehittämään yhdistystä hyvässä yhteistyössä ja positiivisessa hengessä.

Luottamustoimet muissa elimissä

Yhdistys jatkoi osallistumista Miesjärjestöjen keskusliiton hallituksen sekä Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan (miesjaosto) kokouksiin.

Taloudellinen katsaus

Tilinpäätöksen/tarkastuksen jälkeen (tulossa).

Petri Kolmonen
Isät lasten asialla ry
Puheenjohtaja